

خارج الفقہ

۲۲-۸-۱۴۰۱ فقه اکبر ۲

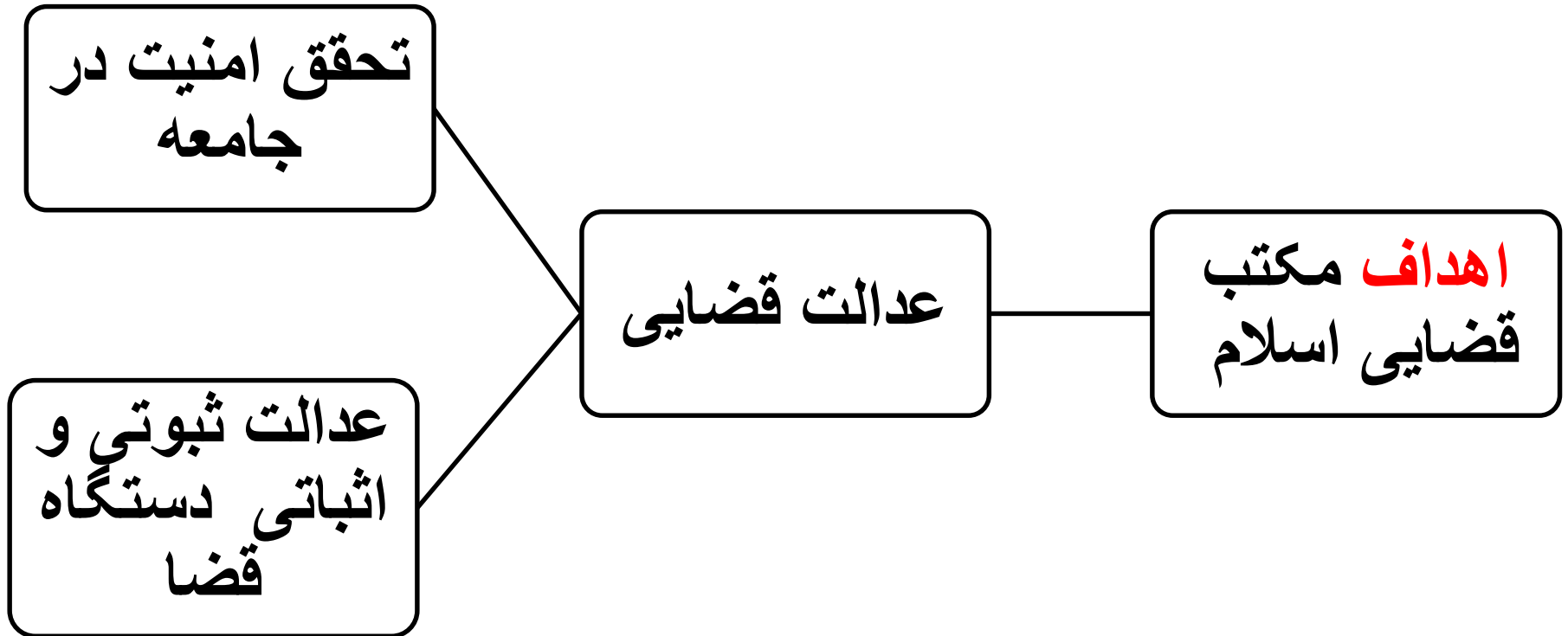
۲۴

(مکتب و نظام قضایی اسلام)

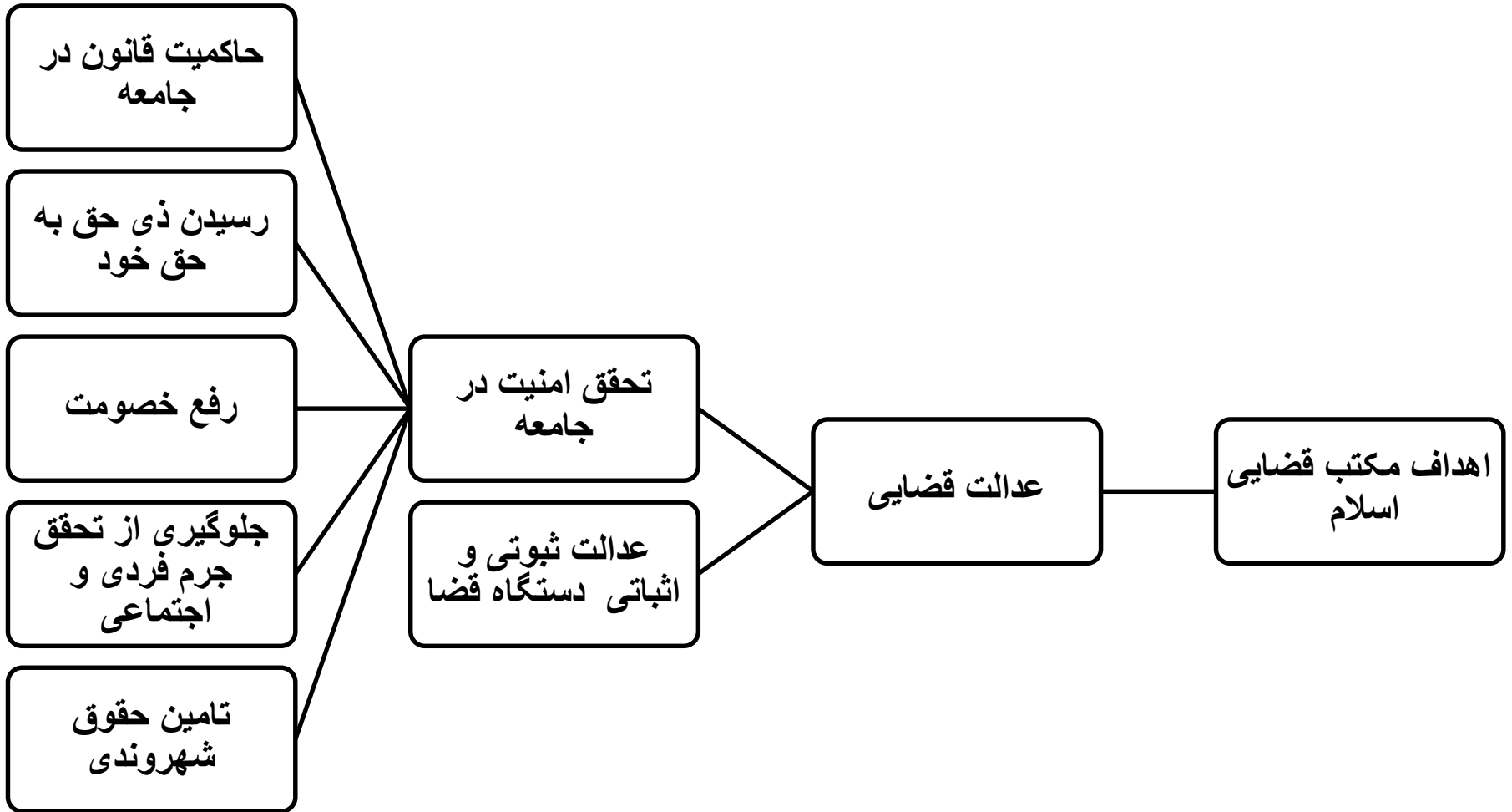
دراسات الاستاذ:

مهدي الهادي الطهراني

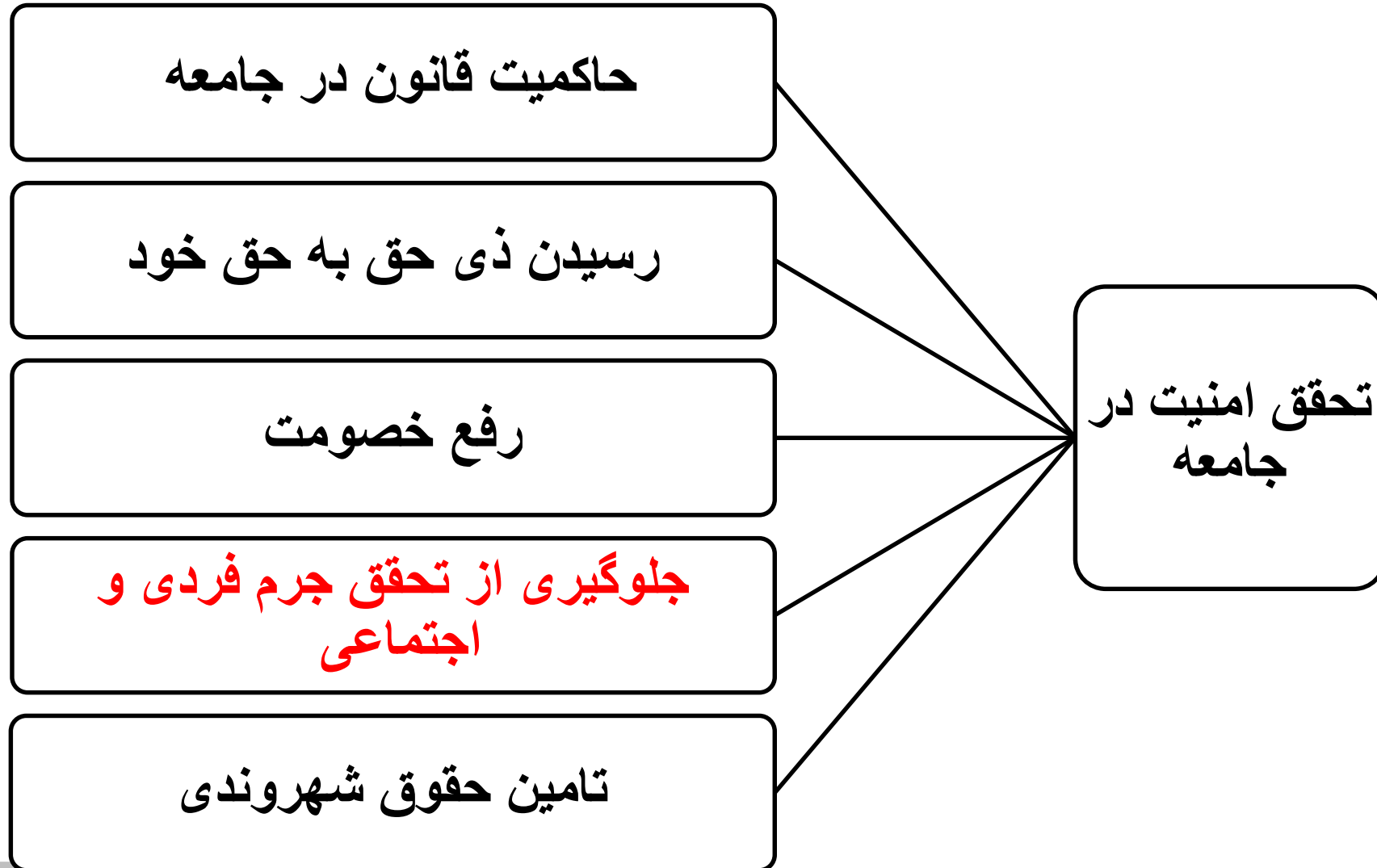
اهداف مکتب قضایی اسلام



اهداف مکتب قضایی اسلام



اهداف مکتب قضایی اسلام



جلوگیری از تحقق جرم فردی و اجتماعی

• اصل ۱۵۶ - وظایف قوه قضاییه

• قوه قضاییه قوه‌ای است مستقل که پشتیبان حقوق فردی و اجتماعی و مسئول تحقق بخشیدن به عدالت و عهده‌دار وظایف زیر است:

جلوگیری از تحقق جرم فردی و اجتماعی

- ۱- رسیدگی و صدور حکم در مورد تظلمات، تعدیات، شکایات، حل و فصل دعاوی و رفع خصومات و اخذ تصمیم و اقدام لازم در آن قسمت از امور حسبیه، که قانون معین می کند.

جلوگیری از تحقق جرم فردی و اجتماعی

- ۲ - احیای حقوق عامه و گسترش عدل و آزادیهای مشروع.
- ۳ - نظارت بر حسن اجرای قوانین.

جلوگیری از تحقق جرم فردی و اجتماعی

• ۴ - کشف جرم و تعقیب مجازات و تعزیر مجرمین و اجرای حدود و مقررات بدون جزایی اسلام.

• ۵ - اقدام مناسب برای پیشگیری از وقوع جرم و اصلاح مجرمین.

مدیریت پیشگیری از جرم

- تعریفی که برای علم مدیریت شده است عبارت است از فراگرد به کارگیری موثر و کارآمد منابع مادی و انسانی بر مبنای یک نظام، جهت دستیابی به اهداف تعیین شده (رضائیان، ۱۳۹۰: ۱۱)

مدیریت پیشگیری از جرم در ایران، اکبر علیوردی نیا،

https://www.jmsp.ir/article_7769.html

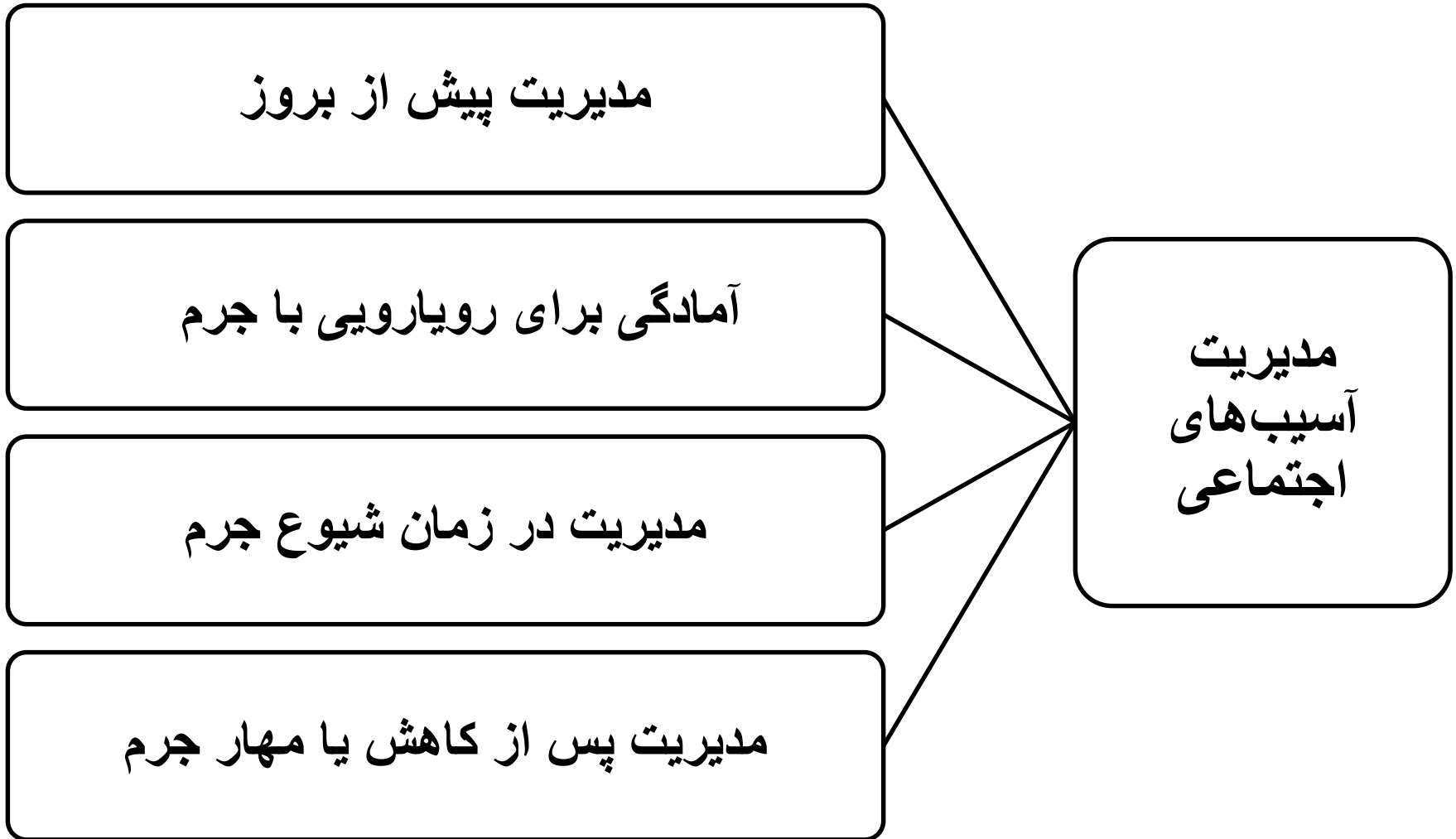
مدیریت پیشگیری از جرم

- می توان مدیریت مسایل اجتماعی را به عنوان فراگرد به کارگیری موثر و کارآمد منابع مادی و انسانی بر مبنای یک نظام فکری هدفمند در جهت تغییر وضعیت های متعارض با ارزش های بخش قابل توجهی از شهروندان تعریف کرد.

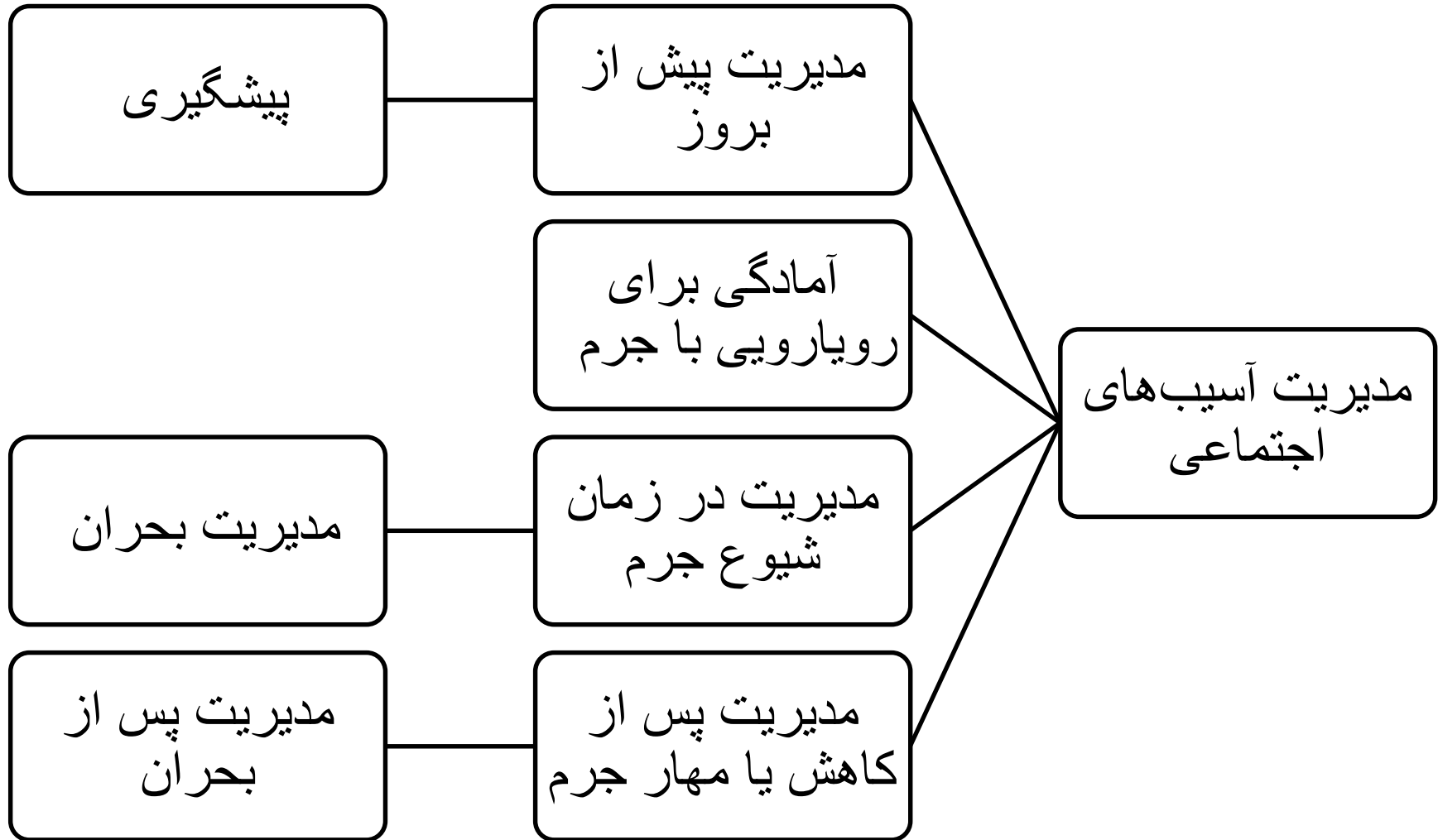
مدیریت پیشگیری از جرم

- پیشگیری از جرم مستلزم هر نوع عمل طراحی شده برای کاهش سطوح واقعی جرم و یا ترس از جرم است. این اقدامات تنها به تلاش‌های دستگاه قضایی و فعالیت‌هایی شامل افراد و گروه‌ها نمی‌شود بلکه شامل هم حوزه عمومی و هم حوزه خصوصی است.

مدیریت پیشگیری از جرم



مدیریت پیشگیری از جرم



مدیریت پیشگیری از جرم

- بر این اساس، چهارگونه مدیریت آسیب‌های اجتماعی بیش از دیگر انواع مورد نظر هستند:
 - ۱- مدیریت پیش از بروز (پیشگیری [۳])، ۲-
 - آمادگی برای رویارویی با جرم ۳- مدیریت در
 - زمان شیوع جرم (مدیریت بحران [۴])، ۴-
 - مدیریت پس از کاهش یا مهار جرم (مدیریت
 - پس از بحران [۵])، ۵-

مدیریت پیشگیری از جرم

فقدان قانون مشخص در خصوص مدیریت پیشگیری از جرم

پراکندگی و تعدد نهادهای متولی پیشگیری از جرم در ایران

ناهماهنگی بین نهادهای ذی ربط

نبود یک سیاست علمی، هماهنگ و سنجیده در زمینه پژوهش، تدوین و اجرا

موجبات هدر رفتن ظرفیت‌های سازمان‌ها و خنثی شدن فعالیت‌ها

مدیریت پیشگیری از جرم

- ابراهیمی و منصور آبادی (۱۳۸۷) در مقاله ای با عنوان "تحولات مدیریت پیشگیری از جرم،" فقدان قانون مشخص در خصوص مدیریت پیشگیری از جرم، پراکندگی و تعدد نهادهای متولی پیشگیری از جرم در ایران، ناهماهنگی بین نهادهای ذی ربط و نیز نبود یک سیاست علمی، هماهنگ و سنجیده در این زمینه در سه حوزه پژوهش، تدوین و اجرا را موجبات هدر رفتن امکانات و ظرفیت‌های سازمان‌ها و نیز خنثی شدن فعالیت‌های بخش‌های مختلف سیاست جنایی در خصوص پیشگیری از جرم دانسته‌اند.

مدیریت پیشگیری از جرم

- علاوه بر این موارد، محققان گوشزد کرده‌اند که سازماندهی ناقص و پراکنده برنامه‌های پیشگیری از جرم، در یک بستر فکری کاملاً رسمی و دولتی صورت گرفته است؛ به گونه‌ای که در هیچ یک از این نهادها جایگاهی برای مشارکت مردم و به ویژه سازمان‌های غیردولتی در نظر گرفته نشده است.

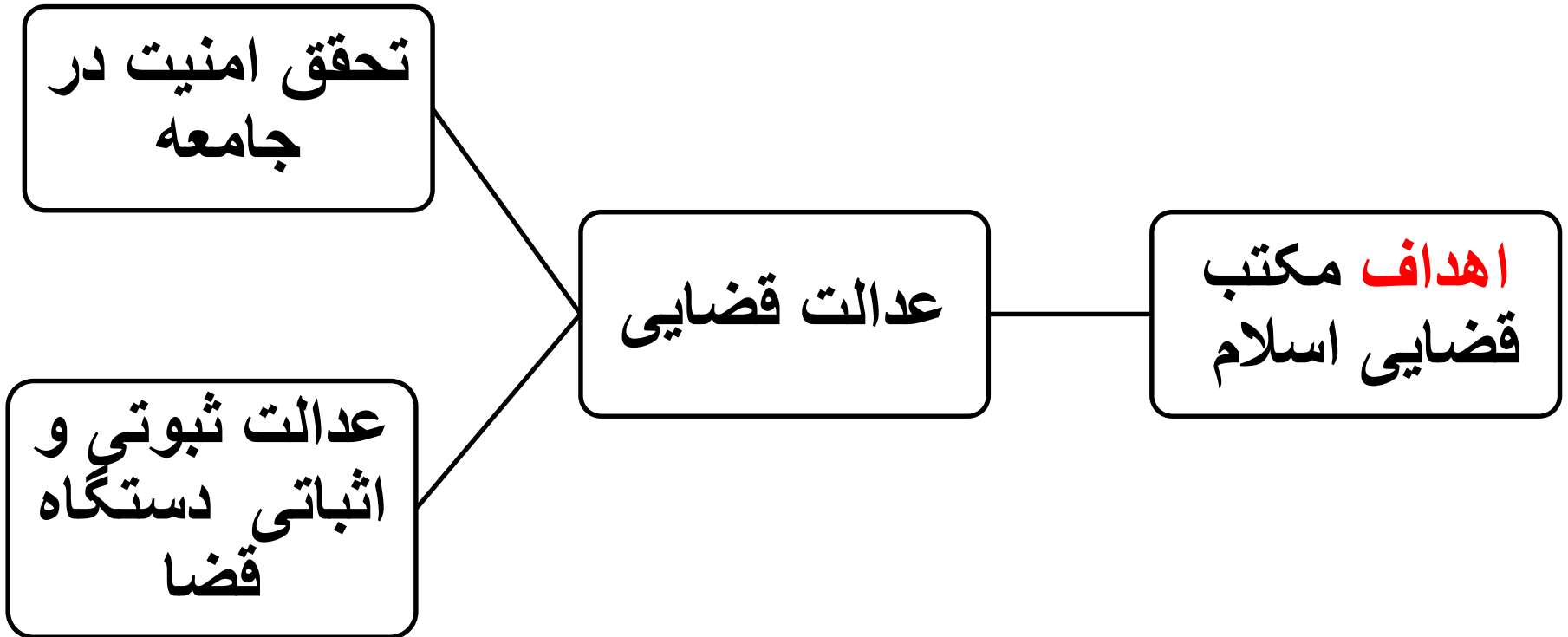
مدیریت پیشگیری از جرم

- از این رو، به منظور برون رفت از این نابسامانی و اجرایی کردن **بند ۵ اصل ۱۵۶ قانون اساسی**، تدوین یک سیاست جامع و هماهنگ در این زمینه و نیز تمرکز مدیریت پیشگیری از جرم را ضروری دانسته- اند و در مقاله‌شان بر روی ناکارآمدی فعالیت‌های صورت پذیرفته در زمینه پیشگیری از جرم، حاصل نبود مدیریت واحد و متمرکز، تاکید کرده‌اند.

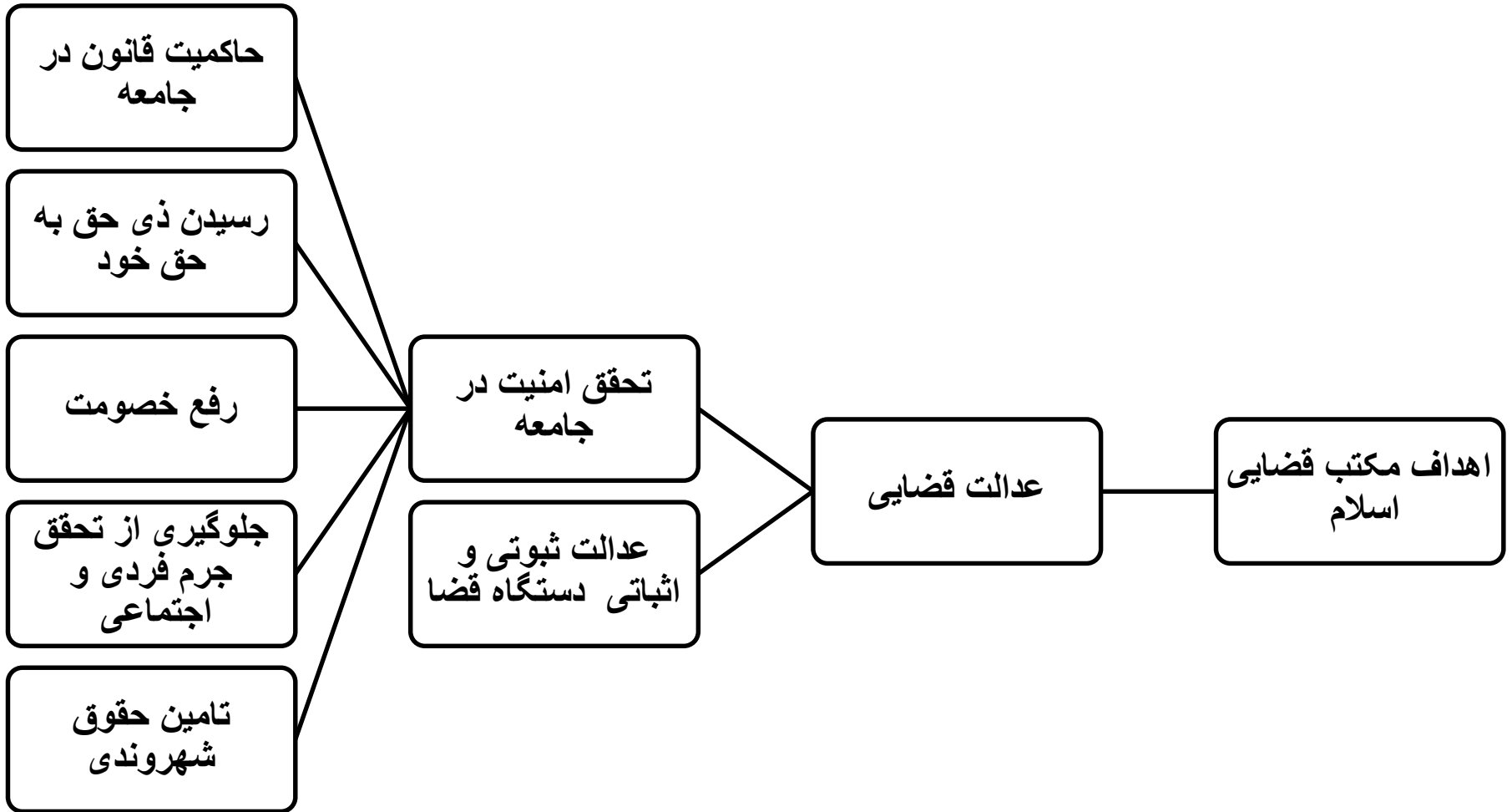
مدیریت پیشگیری از جرم

- کی از مهمترین مشکلات مربوط به مدیریت پیشگیری از جرم، از جمله در ایران، مدیکالیزه شدن مدیریت پیشگیری از جرم است. مدیکالیزه شدن فرایندی است که در آن، مشکلات غیر پزشکی به نوعی تعریف می شود و به گونه ای با آن برخورد می شود که گویی مسأله ای پزشکی است. در این فرایند، با هویت پزشکی بخشیدن به حوزه هایی که قبلاً غیر پزشکی تعریف می شد، مانند آسیب های اجتماعی، قلمروی علم پزشکی به حوزه های غیر پزشکی زندگی نیز گسترش می یابد. در این گفتمان، به جای پرداختن به ریشه های اجتماعی اقتصادی بی خانمانی، بر درمان پزشکی اختلالات مشاهده شده تمرکز می شود. مدیکالیزه شدن مسائل اجتماعی، کارکرد ایدئولوژیک مشروع سازی روابط طبقاتی را ایفا می کند و در چهارچوب پزشکی، مسأله ای اجتماعی که به پاسخی اجتماعی نیازمند است، به مشکلی فردی تبدیل می شود که پاسخی فردی می طلبد؛ در حالی که جامعه شناسان معتقدند: الگوی اجتماعی آسیب های اجتماعی، مناسب ترین راه برای درک آنها است و اینکه این آسیب ها، برای چه کسانی اتفاق می افتد و چه گام هایی برای حل نیازهای این افراد باید برداشته شود.

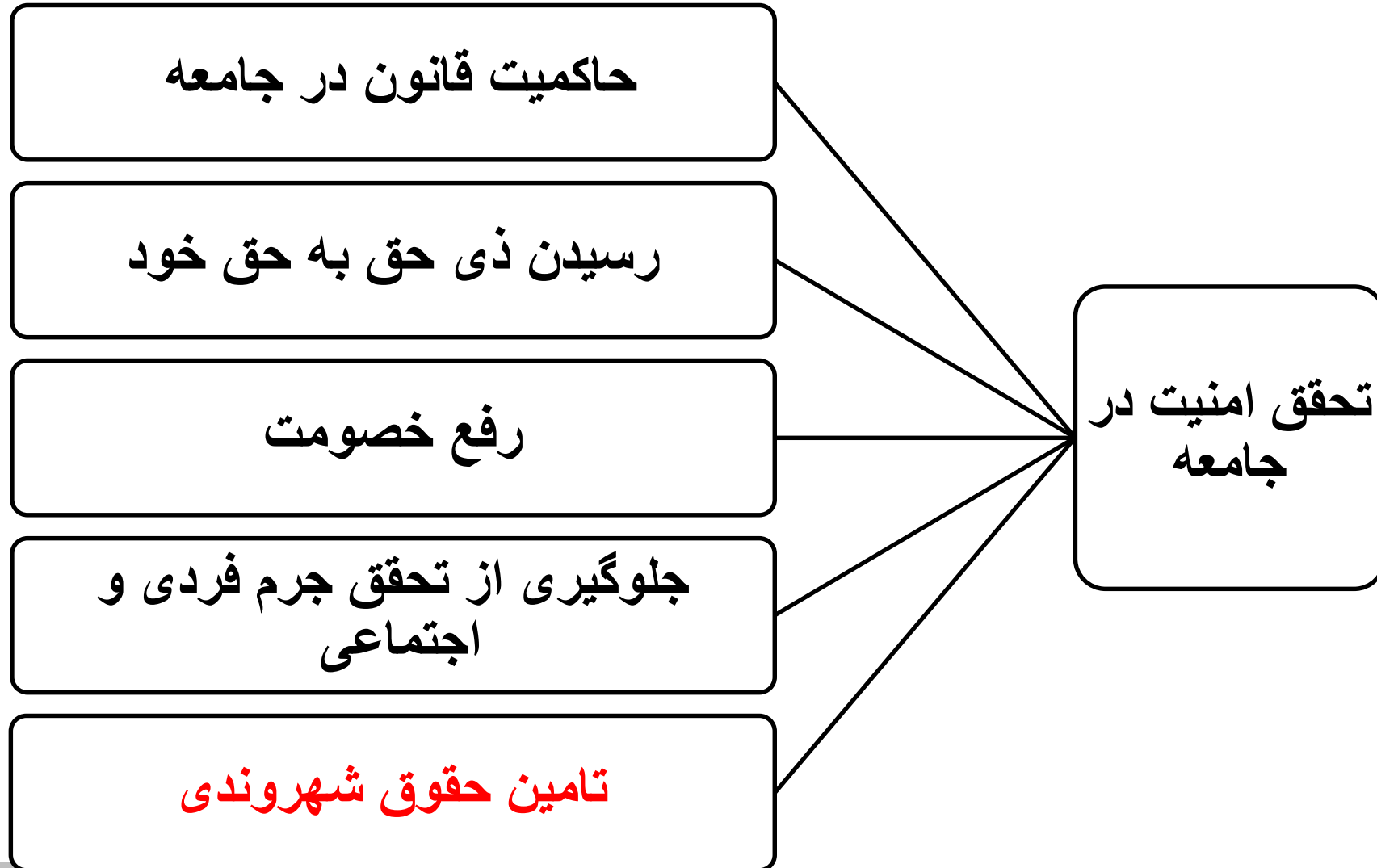
اهداف مكتب قضايي اسلام



اهداف مکتب قضایی اسلام



اهداف مکتب قضایی اسلام



حقوق شهروندی در قانون اساسی

- حقوق شهروندی در قانون اساسی
- حقوق شهروندی، به آن دسته از حقوقی گفته می شود که هر شخص در کشور و جامعه خود، به عنوان شهروند می تواند از آنها برخوردار شود و دولت و سایر شهروندان ملزم و مکلف به رعایت آنها هستند.

حقوق شهروندی در قانون اساسی

- مهم‌ترین مصادیق حقوق شهروندی در ایران در چند اصل از قانون اساسی، با عنوان حقوق ملت بیان شده است. به موجب این اصول:

حقوق شهروندی در قانون اساسی

• اصل نوزدهم:

• مردم ایران از هر قوم و قبیله که باشند از حقوق

مساوی برخوردارند و رنگ، نژاد، زبان و مانند اینها

سبب امتیاز نخواهد بود.

حقوق شهروندی در قانون اساسی

- اصل بیستم:
- همه افراد ملت اعم از زن و مرد یکسان در حمایت قانون قرار دارند و از همه حقوق انسانی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی با رعایت موازین اسلام برخوردارند.

حقوق شهروندی در قانون اساسی

- اصل بیست و یکم:
- دولت موظف است حقوق زن را در تمام جهات با رعایت موازین اسلامی تضمین نماید و امور زیر را انجام دهد:
 ۱. ایجاد زمینه های مساعد برای رشد شخصیت زن و احیاء حقوق مادی و معنوی او.
 ۲. حمایت مادران، بالخصوص در دوران بارداری و حضانت فرزند، و حمایت از کودکان بی سرپرست.
 ۳. ایجاد دادگاه صالح برای حفظ کیان و بقای خانواده.
 ۴. ایجاد بیمه خاص بیوگان و زنان سالخورده و بی سرپرست.
 ۵. اعطای قیمومت فرزندان به مادران شایسته در جهت غبطه آنها در صورت نبودن ولی شرعی

حقوق شهروندی در قانون اساسی

- اصل بیست و دوم:
- حیثیت، جان، مال، حقوق، مسکن و شغل اشخاص از تعرض مصون است مگر در مواردی که قانون تجویز کند.
- اصل بیست و سوم:
- تفتیش عقاید ممنوع است و هیچکس را نمی توان به صرف داشتن عقیده ای مورد تعرض و مؤاخذه قرار داد.